

Sygn. akt III USK 8/22

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania D. O.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gorzowie Wielkopolskim
z udziałem P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o ustalenie podstawy wymiaru składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 23
listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Szczecinie
z dnia 28 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa 463/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążania odwołującej się zwrotem kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gorzowie Wielkopolskim decyzją z dnia 5 lutego 2020 r. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne D. O. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek P. sp. z o.o. w S. wynosi za okres 04.2019 r. do 09.2019 r. kwotę 4113,38 zł, a za 10.2019 r. kwotę 1371,13 zł.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczona podniosła, że od 10 lat nieprzerwanie były odprowadzane przez płatnika składki za ubezpieczoną na ubezpieczenia społeczne, a w okresie od listopada 2018 r. do kwietnia 2019 r. były odprowadzane

składki nie tylko z tytułu zatrudnienia na pół etatu u płatnika składek, lecz również przez firmę E [...] sp. z o.o. gdzie składki były odprowadzane od kwoty 4.105,25 zł. W marcu 2019 r. podpisała umowę z firmą S. i od kwoty 3.000 zł były również były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne. Wobec tego w marcu 2019 r. składki łącznie były odprowadzone od kwoty 9.661,94 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt VI U 174/20 zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i ustalił za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia D. O. z tytułu zatrudnienia jako pracownik płatnika „P.” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. za okres wskazany w decyzji kwotę 7.224,56 zł miesięcznie oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz ubezpieczonej kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od wyroku złożył organ rentowy, zaskarżając wyrok w całości. Rozstrzygnięciu zarzucił:

1. sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że w sprawie brak było przesłanek do ustalenia podstawy wymiaru składek za sporny okres w kwotach podanych w decyzji organu rentowego, mimo tego, że sytuacja ekonomiczna płatnika składek, przede wszystkim osiągany przychód nie gwarantował wypłaty ubezpieczonej wynagrodzenia na poziomie 7.224 zł miesięcznie,

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia ustalenie wysokości wynagrodzenia za pracę jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia D. O. od 1 kwietnia 2019 r. na kwotę 7.224,56 zł miesięcznie, mimo tego, że sytuacja ekonomiczna płatnika, przede wszystkim osiągany przez niego przychód nie gwarantował wypłaty ubezpieczonej wynagrodzenia na poziomie 7.224,56 zł miesięcznie.

Skarżący wniosł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i oddalił odwołanie oraz zasądził od ubezpieczonej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych w Gorzowie Wielkopolskim kwotę 6.300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje. Sąd Apelacyjny w Szczecinie podkreślił, że analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, w tym zarzutów apelacyjnych, doprowadziła Sąd do wniosku, że zaskarżony wyrok nie odpowiadał prawu.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w sprawie sygn. akt III AUa 463/20, złożyła ubezpieczona, zaskarżając wyrok w całości i wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jako oczywiście uzasadnionej w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z przesłankami ustawowymi wynikającymi z:

a) na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - naruszenia przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy w postaci art. 382 k.p.c. poprzez pominięcie części zebranego w sprawie materiału dowodowego i wynikających z niego okoliczności poprzez pominięcie dowodów i faktów wskazujących na to, że powódka otrzymywała wynagrodzenie w wysokości pozwalającej na ustalenie za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie powódki z tytułu zatrudnienia jako pracownik płatnika „P.” Sp. z o.o. w S. za okres wskazany w decyzji organu rentowego w kwocie 7.224,56 zł oraz na to, że zmiany w zakresie obowiązków ubezpieczonej na stanowisku pracownika administracyjnego uzasadniały zmianę wymiaru czasu pracy ubezpieczonej oraz podwyższenie wynagrodzenia za pracę,

b) na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. - naruszenia prawa materialnego w postaci art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 1 i art. 4 pkt 9, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na niewłaściwym ustaleniu podstawy wymiaru składek, w sytuacji gdy wysokość wynagrodzenia ustalonego dla powódki uzasadniały ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie powódki z tytułu zatrudnienia jako pracownik płatnika „P.” Sp. z o.o. w S. za okres wskazany w decyzji organu rentowego w kwocie 7.224,56 zł;

Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia

przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126).

Przy czym podkreślić należy, że w judykaturze podkreśla się, iż przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której oczywista zasadność skargi kasacyjnej miałyby polegać na oczywistym naruszeniu przepisów procesowych, gdyż, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. W ocenie Sądu Najwyższego uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej

prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[as
at]